

ABSTRAKT

Disertační práce se věnuje úpravě mezinárodního práva soukromého v rámci práva EU, přičemž se cíleně zaměřuje na oblast práva pracovního.

Práce je rozdělena do **čtyř základních částí**, přičemž její těžiště spočívá v části II. a III., které jsou věnovány relevantním obecným otázkám úpravy mezinárodního práva soukromého v rámci práva EU, resp. konkrétním právním instrumentům v této oblasti. Část I. potom představuje úvod do celé problematiky a nastiňuje cíle a celkový koncept práce, zatímco závěrečná IV. část přináší rekapitulaci, shrnutí a závěry z učiněných poznatků.

Úvodní část v první řadě obsahuje zdůvodnění, proč se předmětem práce stalo právě evropské mezinárodní právo soukromé, resp. ta část jeho regulace, která se dotýká pracovněprávních vztahů. Autorka rovněž vysvětluje svoji motivaci ke zpracování daného tématu (spočívajícím v poměrně netradičním úzkém propojení oborů mezinárodního práva soukromého a pracovního práva), zdůvodňuje přístup, který ke zpracování daného tématu zvolila, a nastiňuje systematiku svojí práce.

Část II., která je věnována zejména obecným aspektům úpravy evropského mezinárodního práva soukromého, se člení do pěti kapitol.

Kapitola první se věnuje vymezení a rozboru klíčových pojmů pro tuto práci, tj. pojmů mezinárodní právo soukromé, pracovní právo, evropské právo soukromé, jakož i evropské mezinárodní právo soukromé, a nastiňuje vzájemné interakce mezi těmito obory.

Účelem **druhé kapitoly** je stručné shrnutí postupného vývoje evropského mezinárodního práva soukromého v kontextu evropské integrace, upozornění na nejvýznamnější milníky tohoto vývoje a především zdůraznění mimořádného významu tohoto oboru. Ten je demonstrován jak na pokračujícím rozvoji příslušných legislativních kompetencí orgánů EU, tak na praktických příkladech.

Třetí kapitola se věnuje tradičním metodám úpravy mezinárodního práva soukromého, tj. metodě přímé a kolizní, a ukazuje na zvláštní implikace využití těchto metod v rámci systému unijního práva. Součástí výkladu je i shrnutí výhod a nevýhod předmětných metod a zamyšlení nad perspektivami jejich dalšího uplatnění v rámci práva EU.

Vztah evropského mezinárodního práva soukromého k národním úpravám je předmětem **čtvrté kapitoly**. Vedle obecné sumarizace klíčových zásad platných pro vztah unijního a národního práva - jako je princip přednosti práva EU, jeho přímá použitelnost a přímý účinek - autorka činí i několik poznámek směrem k úpravě mezinárodního práva soukromého v České republice. Účelem tohoto komentáře je zdůraznění skutečnosti, že vstup ČR do EU znamená pro vývoj českého mezinárodního práva soukromého zásadní mezník, a to v řadě ohledů: ať již jde o další legislativní činnost, aplikaci (původní) vnitrostátní úpravy nebo specifika výkladu příslušných právních předpisů.

V rámci **páté kapitoly** jsou řešeny prameny právní úpravy evropského mezinárodního práva soukromého, a to z pohledu pracovního práva. V první řadě je podán schematický komentář k jednotlivým typům pramenů práva EU, tj. práva primárního, sekundárního a terciálního, a je (rovněž v krátkosti) poukázáno na několik specifických rysů tohoto právního systému. Následně jsou naznačeny principy, které mají význam pro interpretaci kolizních a procesních norem evropského mezinárodního práva soukromého a které jsou obsaženy v rámci zakládacích smluv EU, a je podán výčet nejvýznamnějších směrnic a nařízení. Práce současně poukazuje na nejvýznamnější akty tzv. terciálního práva EU, přestože obecný trend v rámci vývoje forem evropského mezinárodního práva soukromého dospěl k potlačení významu tohoto instrumentu.

Část III. se již věnuje konkrétním instrumentům evropského mezinárodního práva soukromého - s tím, že na všechny relevantní právní úpravy je nahlíženo optikou možných implikací do oblasti pracovního práva. Tato část zahrnuje šest kapitol, přičemž každému relevantnímu instrumentu, resp. ucelené oblasti právních předpisů je věnována samostatná kapitola.

V rámci **kapitoly šesté** je výše naznačeným způsobem rozebíráno nařízení Brusel I, kdy hlavní koncentrace zájmu pochopitelně směřuje k ustanovením týkajícím se příslušnosti ve věcech individuálních pracovních smluv a souvisejícím rozhodnutím Soudního dvora. Pozornost je však

věnována i těm aspektům dané procesní úpravy, které pracovněprávní záležitosti neřeší explicitně, nicméně mohou mít (mimo jiné) i pracovněprávní implikace. V závěru kapitoly je provedena komparace aktuální právní úpravy relevantních otázek s obdobnou úpravou obsaženou v Bruselské úmluvě.

Analýza nařízení Řím I z pracovněprávní perspektivy je předmětem **sedmé kapitoly**. Způsob zpracování tohoto instrumentu v zásadě kopíruje výše uvedené pojetí zpracování nařízení Brusel I; zde je přirozeně hlavním předmětem zájmu kolizní úprava individuálních pracovních smluv.

Směrnice o vysílání pracovníků je tématem **osmé kapitoly**. Práce se snaží postihnout zejména účel této úpravy, její vztah k jiným instrumentům a její praktický význam. Zvláštní pozornost je věnována implementaci této směrnice do českého právního řádu.

Devátá kapitola se věnuje nařízení Řím II a systematika zpracování tohoto tématu opět koresponduje se zpracováním komplementárních nástrojů v rámci šesté, resp. sedmé kapitoly. Přestože je kladen důraz především na kolizní úpravu protestní akce v kolektivním vyjednávání, zkoumány jsou i další možnosti aplikace tohoto instrumentu v pracovněprávních záležitostech.

V **kapitole desáté** jsou komentovány některé další úpravy, které se sice pracovněprávní oblasti nedotýkají explicitně, nicméně buď s ní úzce souvisejí, anebo mají jiné relevantní implikace. Jedná se zejména o procesní instrumenty komplementární s nařízením Brusel I, ale i některé jiné, dosud nediskutované předpisy v rámci pracovního práva EU.

Kapitola jedenáctá se obrací zejména k platné české právní úpravě pracovněprávních vztahů s cizím prvkem, která není ani za současné situace zcela irelevantní, nicméně získává nový, specifický rozměr. Stranou nezůstává ani Nový ZMPS, který aktuální právní úpravu v dohledné době nahradí a který s sebou přináší dílčí interpretační problémy.

V **části IV.** – závěrečném shrnutí – práce rekapituluje předchozí výklad, hodnotí právní úpravu, která je předmětem této disertační práce, a zabývá se perspektivami dalšího vývoje předmětné právní úpravy.